

Vårdö kommunkansli, tel. 47900
öppet måndag-torsdag kl. 9-15
e-post info@vardo.ax
www.vardo.ax

Material till Vårdö Info:
llindfors@aland.net

Wårdö info

Nr 11 årgång 36

NOVEMBER 2024

Nästa nr kommer 2 december 2024 stoppdag 25 nov.

ANNONSER VÅRDÖ INFO 2024

KOMMUN-
INVÅNARE OCH
VÅRDÖFÖRE-
NINGAR 0,-

FÖRETAG OCH
SAMFUND I
VÅRDÖ SAMT
ÖVRIGA UTAN-
FÖR VÅRDÖ:

♦ helsida 69,-
♦ halvsida 35,-
♦ ¼ sida &
mindre 25,-
♦ material efter
stoppdag + 25,-

**STOPP-
DAG
alltid
25:e**

PRENUME- RATION

Via brev eller
e-post,
45,-/år

Via hemsidan
www.vardo.ax
ingen kostnad

UTGIVNING

som regel
första post-
dagen varje
månad.
Finns även på
www.vardo.ax

INFO- REDAKTÖR

Lisbeth
Lindfors, tel.
0457 0537066

ANNONS- MATERIAL TILL

llindfors@
aland.net

VÅRDÖ KOMMUNFULLMÄKTIGE

sammanträder onsdagen den

13 november 2024

kl. 19.00 på kommunkansli.

Matilda Björklund,
kommunfullmäktiges ordförande

VÅRDÖ SKOLA

Gymnastiksalen är stängd

för aktiviteter kvällar och
eftermiddagar i december

eftersom

vi ställer i ordning för julfest.

Syns i trafiken! Använd reflex!

BYGGNADSTEKNISKA NÄMNDEN

Kommunens vattenabonnenter bör

meddela kommunen

om vattenläckage

även om det reparerats.

Informationen behövs eftersom
läcksökning utförs när
vattenbolaget hör av sig för att det
åtgår mer vatten än normalt.

FAST BOSATTA VÅRDÖBOR

Kom ihåg
**vattenmätar-
avläsningen**

senast 1.11.2024.

ÅTERVINNINGSCENTRALEN

I LISTERSBY HAR ÖPPET

1.10-31.3

månadens sista helgfria

lördag kl. 11-13

(30 november)

ÅVC skötare Jim Sundström

tel. 040 7268 258

ÄNGÖ BUSSÖ BERGÖ

Då ingen direkt tillgång till återvinnings-
central finns kan övrigt avfall lämnas vid
Svinryggens deponi i Jomala,
öppet vardagar kl. 12-16.

När kommunal årlig
avfallshanteringsavgift erläggs är
mängden som förs kostnadsfritt
**max ca. 1 bilsläp
eller 1 m³ / månad.**

BIBLIOTEK och KULTUR

Sköna tider i biblioteket!

Mörka kvällar betyder förhoppningsvis mysiga stunder i soffan! Vik gärna in vid bibban och låna en ny eller gammal favoritbok att njuta av. Prova på ett nytt recept du hittat i någon av bibliotekets kokböcker, hitta en ny modell till julklappssockorna. Vik en vacker pappersstjärna eller läs en biografi, eller varför inte en kapitelbok för högläsning? **Världen finns i biblioteket!**

KURA SKYMNING

i Bomarsunds besökscenter 11.11.2024 kl. 18.30!

De norrländska biblioteken samordnar en underbar kulturkväll med musikuppträdanden och högläsning för att uppmärksamma den Nordiska Litteraturveckan. I år är det Sund som tar huvudrollen som organisatör. Årets högläsning blir *Skugga-Baldur* av Sjón för att uppmärksamma Islands 80 år som republik.

Skugga-Baldur handlar om en präst och en rävjakt, men är också en uppgörelse med isländsk historia. *Skuggabaldur* är namnet på den rävkatt som rör sig i den isländska folktron, och i romanen följer vi Baldur Skuggason i jakten på just en talande räv. Det kort-huggna språket för tankarna till de isländska sagorna, och de målande naturbeskrivningarna tar oss med genom det isländska landskapet, som spelar en stor roll i berättelsen. Boken har tilldelats Nordiska rådets litteraturpris. Varmt välkomna!

Sundsmarthorna säljer fika på pausen.

STICKCAFÉ

på tisdagskvällar. Välkommen med innan juluppehållet! Biblioteket bjuder på kaffe/te & Zandras kaka kl. 18-20. ☺

Under november månad blir det

SURFCAFÉ

hela två gånger, som Folkhälsan bjuder på; torsdagarna 7 och 21.11, kl. 18-19. Folkhälsan på Åland erbjuder ett kostnadsfritt, individuellt stöd till ovana internetanvändare i alla åldrar. Ta med den mobil/surfplatta du vill lära dig mer om. Biblioteket bjuder kaffe/te med dopp.

Välkomna!

Kontakta biblioteket

tel. 47970 / biblioteket@vardo.ax / Messenger för dina inköpsönskemål!

Välkommen till ditt bibliotek!

KONTAKTUPPGIFTER

VÅRDÖ KOMMUN

KOMMUNKANSLI tel. 47900

Öppet måndag - torsdag kl. 9-15

e-post: info@vardo.ax www.vardo.ax

adress: Vårdöbyvägen 11, 22550 VÅRDÖ

Kommundirektör Erik Brunström

tel. 47990 eller 0457 3458 790

e-post: erik.brunstrom@vardo.ax

BIBLIOTEK tel. 47970

Vik. bibliotekarie Hannamari Ruohonen

Öppet tisd. och torsd. kl. 13-16.30 & 18-20

e-post: biblioteket@vardo.ax

BYGGNADSKANSLI tel. 47920

Byggnadsinspektör Fredrik Packalén

månd. - onsd. kl. 9-15 tel. 0457 3430 527

e-post: fredrik.packalen@vardo.ax

CENTRALKÖK tel. 47980

Kock Zandra Wallin centralkoket@vardo.ax

DAGHEMMET SOLBACKEN

Föreståndare Marie Lundell tel. 47940

eller 0457 3456 368

e-post: marie.lundell@vardo.ax

FASTIGHETSSKÖTSEL

Ledande fastighetsskötare Paul Grüne

tel. 0457 3458 088

Fastighetsskötare Jan Holm 040 5946 705

FRITIDSHEM tel. 47930

Fritidshemsledare Siv Grönvall-Diederichs

SKOLA tel. 47960

Föreståndare Irene Sjölund

e-post: irene.sjolund@vardoskola.ax

STRÖMSGÅRDEN tel. 47950

Äldreomsorgsledare Elin Silfversten

tel. 0457 3459 302

e-post: aldreomsorg@vardo.ax

ÅTERVINNINGSCENTRALEN

Jim Sundström

tel. 040 7268 258

BYGGNADSTEKNISKA NÄMNDEN

Byggnadstekniska nämnden följande möte hålls **måndagen den 18 november 2024**.

Handlingar för ärenden som skall behandlas vid mötet skall vara byggnadstekniska nämnden tillhanda **senast den 11 november 2024**.

SNÖPLOGNING 2024-2025

Fastbosatta vårdöbor som har haft snöplogning förra säsongen och fortsättningsvis önskar få infart/väg plogad behöver ej meddela detta.

Önskar ni **beställa eller avbeställa** snöplogning inkommande vinter så skall detta meddelas senast den 14 november 2024 till Vårdö kommunkansli tel. 47900 eller e-post: info@vardo.ax

Taxan för snöplogning 2024-2025 är 200€ och för folkpensionär 132€. Om antalet plogningar överstiger 7 gånger/säsong så debiteras överstigande gånger med 15€/gång resp. 10 €/gång för folkpensionär.

Bristfälligt utmärkta infarter plogas inte!

Kommunen plogar när det är **minst 7 cm snö**. Om det blåser och driver igen kan det plogas vid mindre snömängder.

SNÖPLOGNING SKÖTS ENLIGT NEDAN

Töftö, Mickelsö, Vargata, Listersby, Grund-sunda, Vårdöby och del av Lövä/Strömsby;
Andreas Wiman tel. 040 8288 816

Sandö och del av Lövä/Strömsby
Sven Sjölund tel. 0457 5267 260

Simskåla
Paul-Mårten Sjölund tel. 0400 723 550

Ängö/Bussö
Vidar Häggblom tel. 040 5281 828

KOMMUNDIREKTÖREN

~ har ordet ~

VÅRDÖ VÄXER

Vårdö hade under det gångna året hela Finlands största befolkningstillväxt i relativa tal, med en ökning om 4,4 %. Det är nu inflyttningen som ökar och nettotillskottet blev 20 fler invånare på den förtrollade ön. Med ökande befolkning följer även ökade skatte-intäkter för kommunen, vilket bidrar till att vi ser ut att kunna göra ett bättre resultat än budgeterat för i år och även bättre förutsättningar för de kommande årens finansiering av kommunens service och verksamheter.

Under hösten fortgår tillbyggnad av dag-hemmet och åtgärder på Strömshäraden. Inför årsskiftet sker en förnyelse av kommunens webbplats och vi har nu beslut om att ingå i avrop av vårdinformati- onssystem och även nytt ekonomisystem mm. I övrigt är mycket fokus fortsättningsvis på frågor rörande infrastruktur och trafikförsörjning i skär- gården.

I beslutsorganen har behandlats en stor mängd utlåtanen kring alltifrån lagförslag om "kriskommun" och utkast till strategi för na- turskydd till sedvanligt såsom jordförvärvsutlåtan- den och kommunalförbundens budgeter, men nu även kring eventuell överlåtelse av kommunalför- bundet NÅUD till Finströms kommun och Oasen till Jomala.

På den senaste tiden har det även figurerat en del skrivelser gentemot landskapsregeringen på olika teman och Vårdö och andra skärgårdskommuner har initierat och stått som undertecknare på flera av dem. Vi kommer för övrigt att ingå i träffar med enskilda ministrar under november.

Avslutningsvis är det just nu och framåt mycket fokus på beredskapsrelaterat inklusive en större övning på kommande, med anledning av det rå- dande säkerhetsläget i vår omvärld.

Ta väl hand om både er själva och varandra och ha en fortsatt fin höst!

Erik Brunström, kommundirektör
www.vardo.ax +358 457 3458 790

PS. Fullmäktige sammanträder 13.11.2024 kl. 19.

Höstterminens sista kurs
- behöver fler anmälningar -
Lera med mera med Alejandra
start 9.11.2024

ANMÄL DIG DIGITALT IDAG!
till <https://medis.ax/kurser/>

Till våren planeras
kurser som önskats

via Djungeltrumman
samt en
föreläsning/kurs

72 timmar beredskap
i februari 2025.

Resten av kurserna i nästa nr.

OBS!

Anmäl dig i (god) tid, annars är risken att
en önskad kurs inte blir av.

Wårdö kulturörening

Wårdö kulturörening, som är nybildad förening sprungen ur Wårdö kulturstiftelse, har som mål att utveckla kulturverksamheten på Wårdö.

Vi i Wårdö kulturörening önskar därför **bjuda in till en diskussion** mellan representanter från Wårdös olika föreningar/verksamheter för att diskutera och spåna kring hur vi kan utveckla kulturlivet på Wårdö.

Diskussionstillfallet äger rum
i Wårdö skola
tisdagen 5 november kl. 19.00.

Kaffe med dopp.

Hoppas vi ses!

Wårdö kulturörening r.f.

Bli medlem
genom att betala in medlemsavgiften 10 €
till konto IBAN FI17 6601 0010 8425 08

Prenumerera kostnadsfritt
på Wårdö Info och kommunens protokoll;
www.vardo.ax/prenumerationer

- Sotning
- Besiktning
- Brandskyddskontroll
- Konsultation

**KONTAKTA
MIG.**

+358 18 24650
sotatoklart@gmail.com

Vårdö IK

VIK-gym

Du som vill fortsätta gymma 2025,
kom ihåg att betala i god tid.

Gymavgift 100 euro
Medlemsavgift: 15 euro /person
eller 35 euro familj

VIK-konto: FI82 6601 0004266 581

**Om du ej fortsätter gymma,
lämnas gymnyckeln tillbaka
senast 15.1.2025.**

Kontakta:

Inka Weckman mobil: 040 5957694

Nya medlemmar

som vill börja gymma 2025, kontakta
Inka Weckman på telefon ovanför.

**Blir du ny medlem nu
så får du november - december gratis.**

Vårdö
Jaktvårdsförening

Vårdö jaktvårdsförening ber er
vänligen lämna in
**mink- och
mårdhundssvansar
samt trut- och
kråknäbbar/fötter**
till Kaj-Gunnar/Kajken
senast 25.11.2024
för utbetalning av viltvårdspremie

Styrelsen

Vårdö
Jaktvårdsförening

Vårdö jaktvårdsförening ordnar
kvällsföreläsning
med Lilian Abrahamsson, tema
Garvning av skinn
tisdag 12.11.2024
kl. 19.00 i Vårdö skola.

Anmälan: Per sms/samtal till
Fanny, tel. 0457 34 28 636

Varmt välkomna!

Styrelsen

Martha
Vårdö marthaförenings

november
MÅNADSMÖTE
hålls hos Ann Gustafsson
onsdag 20.11.2024
kl. 18.

Välkomna!

Vi spelar
BOULE INNE
i skolans gymnastiksal
söndagar kl. 18

ALLA VÄLKOMNA,
ÄVEN NYA SPELARE!

Vill du veta mer?
Kontakta Christa Evans,
tel. 040 5905 215

Folkhälsan på Vårdö

cirkelträning för seniorer

och för alla som tycker om
lugnare träning

Träningsdatum på måndagar i november

Datum: 4, 11, 18 och 25.11.2024. Tid: kl. 15

Plats: Vårdö skolans gymnasal (ingång från skolans baksida)

Vad betyder cirkelträning? Målet är att träna muskelstyrka, balans och rörlighet. Träningen börjar med uppvärmning och fortsätter sedan med olika rörelser i egen takt i tio stationer. Träningen slutar med en avkopplande stretching. Hela träningen brukar ta ca 45 min.

**Avgift: 4 €/gång för medlemmar i Folkhälsan på Vårdö
6 €/gång för icke-medlemmar**

Om du vill komma och prova är första gången gratis.
Betaling sker i slutet av träningssäsongen till Folkhälsan på Vårdö föreningens bankkonto.

Träningen fortsätter hela hösten på måndagar kl. 15 till första veckan av december, datumen ges i aktuell månads Vårdö Info samt i Facebook gruppen Vårdös Djungeltrumma.

Vårdö
Marthaförenings
jubileums- och
kondoleansadress
till förmån för
Strömsgårdens boende
är till försäljning
i Vårdöbutiken,
hos marthorna,
på Strömsgården,
Nocturne och
på Ålandsbanken
(i Godby och Mariehamn).

Webbinarium 12.11.2024

Sömnen är viktig

Sömnens betydelse då vi blir äldre 65+

Visste du att sömnen är avgörande för hjärnans välbefinnande på många sätt? Sömnens behovs för att bearbeta information, känslor och det som hänt under dagen. En god sömn ger förutom återhämtning också ny energi till följande dag.

Mikaela Wiik, sakkunnig i arbetsvälbefinnande i Folkhälsan, öppnar upp sömnens betydelse för vår hjärnhälsa och hur vi bygger upp en god sömn redan under dagen.

Tidpunkt: 12.11 kl.13-14
Var: Zoom (online föreläsning)
Pris: Gratis
Anmälning: Anmäl dig senast 7.11.2024 här (<https://kurs.fi/78369>)

För mera information kontakta:
Malin Grönros
malin.gronros@folkhalasan.fi
Tfn 044 7885971

 folkhälsan

FINLANDS
HUVUD
SAK

VÅRDÖ HÄLSO- & SJUK-
VÅRD MOTTAGNING

Öppet enligt tidsbokning;

mån-tors kl. 12-13

tel. 018 533 540

Strömmsgårdens aktiviteter i november 2024

för boende på Strömmsgården och samtliga ålderspensionärer > 65 år.

Söndag 3.11

kl. 15.00 Nattvard

Måndag 4.11

kl. 10.00 Högläsning i dagsalen.
Möjlighet att önska bok.

Tisdag 5.11

kl. 13.30 Mimosel och fika i dagsalen.
Mimosel är en stund för samvaro som samtidigt främjar minne och motion. Detta arrangeras vanligtvis av Christa Evans med musik av Helena Påvals och Karl-Anders Lindholm.

Onsdag 6.11

kl. 13.00 Sångstund med församlingen i matsalen

Lördag 9.11

kl. 13.30 Bingo och fika tillsammans med personalen

Måndag 11.11

kl.10.00 Högläsning i dagsalen.
Möjlighet att önska bok.

Onsdag 13.11

kl. 14.00 Sittgymnastik med Marja i dagsalen

Torsdag 14.11

kl. 14.00 Stickcafé med fika i dagsalen

Lördag 16.11

kl. 17.30 Film i dagsalen.
Möjlighet att önska film.

Måndag 18.11

kl.10.00 Högläsning i dagsalen .
Möjlighet att önska bok.

Tisdag 19.11

kl. 18.00 Dragspelsklubben kommer och spelar

Onsdag 20.11

kl. 13.00 Sångstund med församlingen i matsalen.

Torsdag 21.11

kl. 18.00 Besökshunden Per-Allan
Verksamheten med besökshund ger möjlighet att klappa och mysa med Per-Allan. Även lekar och övningar tillsammans med hunden gör att aktiviteten främjar både det fysiska och psykiska måendet.

Lördag 23.11

kl. 13.30 Bingo och fika tillsammans med Marthorna i dagsalen.

Måndag 25.11

kl.10.00 Högläsning i dagsalen.
Möjlighet att önska bok.

Tisdag 26.11

kl. 18.00 Vänhundarna kommer.

Onsdag 27.11

kl. 14.00 Sittgymnastik med Marja i dagsalen

Torsdag 28.11

Fotvård.

Lördag 30.11

kl. 17.30 Film i dagsalen.
Möjlighet att önska film.

Vid frågor eller anmälan

för aktiviteter på Strömmsgården, kontakta oss per tel. 018 47950 eller 0457 345 9302.

INTRESSEKOLL – Fotvård för dig som är 65 år eller äldre!

Heidi Lampén är medicinsk fotvårdare och besöker Strömmsgården en gång i månaden. Ett besök kostar 60€ och tar ca 40 minuter.

Om du är intresserad av att komma till Strömmsgården på fotvård vänligen kontakta Strömmsgården på telefon 018-47950, eller 0457 3459302. Vi återkommer med datum till dig som är intresserad.

Vårdös äldreomsorg erbjuder stöd och service för personer fyllda 65 år och äldre. Om du har frågor kring dina, eller en anhörigs behov av service vänligen kontakta äldreomsorgsledare Elin Silfversten, tel. 0457 345 9302.

CENTRALKÖKETS LUNCHMENY

2.11-2.12.2024

**Strömmsgårdens
boendes mattider:**
Lunch kl. 11.30
Middag kl. 16.00
Kvällsmål kl. 19.00

Obs! Viss reservation för förändringar i menyn beroende på tillgång på råvaror.

Lördag	2	Pannbiff, gräddsås, potatis, dessert	Allhelgona
Söndag	3	Lapskojs, pressgurka, dessert	
Måndag	4	Svamprisotto	
Tisdag	5	Ärtsoppa, våfflor	
Onsdag	6	Ugnskorv, potatis	
Torsdag	7	Dagens fisk	
Fredag	8	Korvsås, potatis	
Lördag	9	Kycklingfilé, currysås, ris/potatis, dessert	
Söndag	10	Hel griskarré, potatis, sås, dessert	Fars Dag
Måndag	11	(S,D) risgrynsgröt, (Stg) köttfärslimpa, brunsås, potatis	
Tisdag	12	Barnens val	
Onsdag	13	Morotssoppa	
Torsdag	14	Dagens fisk	
Fredag	15	Makaronilåda	
Lördag	16	Porterstek, potatis, dessert	
Söndag	17	Plommonspäckad griskarré, skysås, potatis, dessert	
Måndag	18	Pasta limone	
Tisdag	19	Chili con carne, ris/potatis	
Onsdag	20	Tacosoppa	
Torsdag	21	Dagens fisk	
Fredag	22	Köttfärssås, pasta/potatis	
Lördag	23	Dillkött, potatis, dessert	
Söndag	24	Leverlåda, lingonsylt, dessert	
Måndag	25	Falafel, ugnspotatis, yoghurtås	
Tisdag	26	Barnens val	
Onsdag	27	Knackkorvsoppa	
Torsdag	28	Dagens fisk	
Fredag	29	Gris ytterfilé, skysås, potatis	
Lördag	30	Kåldolmar, potatis, gräddsås, dessert	Lilla jul
Söndag	1.12	Wallenbergare, rårörda lingon, potatis, dessert	
Måndag	2.12	Skinksås, potatis	

Vill Du som utomstående äta lunch på Strömmsgården?

Vardagar meddela köket samma dag senast kl. 08.00.

Helger meddela senast torsdagen innan.

Meddela per tel. eller kryssa i listan och lämna till köket.

Avgifter Måltider för utomstående 9,50€ /port.

Måltider för ålderspensionärer 65+ 5,00€ /port.

Lunch med hemkörning 7,60€ /port.

Smaklig måltid!

Köket tel. 47980

